

POSTANOWIENIE

29 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

na posiedzeniu niejawnym 29 października 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa P.Z.

przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń i Reasekuracji [...]

spółce akcyjnej w W.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej P.Z.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu

z 3 kwietnia 2023 r., I ACa 236/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. odstępuje od obciążania powoda kosztami postępowania kasacyjnego poniesionymi przez pozwanego.**

(K.L.)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 3 kwietnia 2023 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z 4 listopada 2021 r. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 4, 5, 6 i 7 (punkt I) w ten sposób, że: ponad zasądzoną w punkcie 1. kwotę 150.000 zł zasądził od pozwanego na rzecz powoda dodatkowo kwotę 25.500 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 8 września 2016 r. do dnia zapłaty; ponad zasądzoną w punkcie 2. kwotę 4.015,93 zł zasądził od pozwanego na rzecz powoda dodatkowo kwotę 148,23 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 8 września 2016 r. do dnia zapłaty; kosztami procesu obciążył strony po połowie, pozostawiając szczegółowe ich wyliczenie referendarzowi sądowemu z uwzględnieniem, że brak podstaw do obciążenia powoda kosztami sądowymi z zasądanego roszczenia. W pozostałym zakresie oddalił apelację powoda (punkt II) oraz orzekł o kosztach (punkt III).

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, powód wskazał przyczynę kasacyjną określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi

kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., jeżeli zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, niepubl.) i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2015 r., III CSK 198/15, niepubl.; z 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, niepubl.; z 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, niepubl.; z 27 października 2016 r., III CSK 217/16, niepubl.; z 29 września 2017 r., V CSK 162/17, niepubl.; z 7 marca 2018 r., I CSK 664/17, niepubl.; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 726/17, niepubl.; z 5 października 2018 r., V CSK 168/18, niepubl.).

Ocenny charakter kryteriów służących do określenia odpowiedniej sumy pieniężnej co do roszczeń o zadośćuczynienie dochodzonych na podstawie art. 445 § 1 k.c. sprawia, że o zasadności apelacji oraz skargi kasacyjnej kwestionującej wysokość przyznanej z tego tytułu sumy pieniężnej można mówić wówczas, gdy w stanie faktycznym danej sprawy wysokość ta jest rażąco zaniżona albo zawyżona. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego określenie wysokości zadośćuczynienia za krzywdę stanowi kompetencję, której wykonywanie immanentnie wiąże się z zawarowaniem pewnej swobody decyzyjnej sądowni, i z tego względu zakwestionowanie przez Sąd Najwyższy kwoty zasądzonej przez sąd drugiej instancji z tego tytułu może nastąpić tylko w razie rażącego odstąpienia przez sąd odwoławczy od ukształtowanej praktyki sądowej albo pominięcia istotnych kryteriów ustalania wysokości zadośćuczynienia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 27 lutego 2018 r., I CSK 634/17, niepubl.), tudzież nieuwzględnienia wszystkich aspektów sprawy, ze skutkiem w postaci

rażąco niewspółmiernego określenia jego wysokości (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego z 9 lipca 1970 r., III PRN 39/70, OSNCP 1971, Nr 3, poz. 53; z 9 września 1999 r., II CKN 477/99, niepubl.; z 25 lipca 2000 r., III CKN 842/98, niepubl.; z 21 czerwca 2013 r., I CSK 614/12, niepubl.; z 27 listopada 2014 r., IV CSK 112/14, niepubl.; z 15 maja 2019 r., II CSK 146/18, niepubl. i z 11 lipca 2019 r., V CSK 179/18, niepubl.; postanowienia Sądu Najwyższego z 25 sierpnia 2011 r., I CSK 54/11, niepubl.; z 27 marca 2018 r., V CSK 515/17, niepubl.; z 5 lipca 2018 r., I CSK 74/18, niepubl.; z 8 stycznia 2019 r., IV CSK 245/18, niepubl.; z 13 lutego 2019 r., IV CSK 335/18, niepubl.; z 27 marca 2019 r., V CSK 77/18, niepubl. i z 4 lipca 2019 r., V CSK 78/19, niepubl.).

Argumentacja wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przekonuje o jej oczywistej zasadności. Analiza motywów zaskarżonego orzeczenia nie pozwala podzielić tezy skarżącego, że Sąd Apelacyjny, rozważając odpowiednią sumę zadośćuczynienia, skoncentrował swoje rozważania wyłącznie na utrzymaniu jej w rozsądnych granicach. Jak wynika z ujawnionych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku rozważań, Sąd Apelacyjny bowiem uwzględnił takie okoliczności, jak młody wiek powoda, rozległość doznanych wskutek wypadku obrażeń, zakres koniecznego leczenia, stopień doznanego uszczerbku, a także trwałość upośledzenia i ograniczeń ruchowych obu kończyn górnych, niepewność rokowań co do stanu zdrowia powoda, jak również utratę przez powoda możliwości wykonywania zawodu cieśli, w kierunku którego się kształcił, a także innej ciężkiej pracy fizycznej oraz wielu aktywności fizycznych, które są związane z zaangażowaniem kończyn górnych i wymagają ich pełnej, nieograniczonej sprawności. Wszystkie powyższe okoliczności zostały wzięte przez Sąd Apelacyjny pod rozwagę przy ustalaniu odpowiedniej w rozumieniu art. 445 § 1 k.c. sumy tytułem zadośćuczynienia należnej powodowi. W świetle poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych, w tym również faktu, że powód nie może wprawdzie wykonywać wyuczonego zawodu cieśli, a ponadto wielu zawodów fizycznych, jednak jest w stanie wykonywać pracę zarobkową i podjął pracę w firmie transportowej, argumentacja wniosku nie przekonuje, że Sąd Apelacyjny odstąpił od ukształtowanej praktyki sądowej, nie uwzględnił wszystkich aspektów sprawy lub pominął istotne w sprawie kryteria ustalania wysokości zadośćuczynienia, a w

konsekwencji przyznane w sprawie zadośćuczynienie jest rażąco zaniżone, a tym skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji. O kosztach postępowania orzeczono na zasadzie art. 102 k.p.c., uwzględniając m.in. sytuację życiową powoda, przedmiot zaincjowanego przez niego postępowania oraz jego znaczenie dla powoda.

(K.L.)

[ał])